

Torenvalken: 2012 een slecht seizoen

De weersomstandigheden waren dit jaar niet echt optimaal. Een van onze ringers merkte zelfs op dat in 2 nesten de pulli verdrongen waren. dit vertaalde zich dan ook naar de resultaten van het broedseizoen van de torenvalken in 2012.

Tabel 1: aantal pulli per gemeente

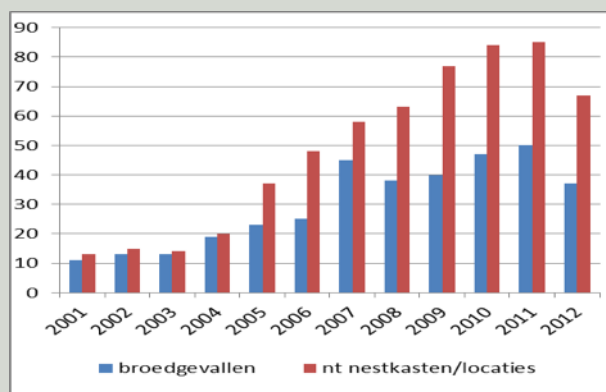
	2008	2009	2010	2011	2012
Veurne	48	38	48	62	25
Alveringem	10	7	17	15	14
Lo-Reninge	27	29	53	39	15
Diksmuide	54	41	69	52	32
Koksijde	0	4	0	5	3
Houthulst	10	6	0	0	0
De Panne	9	0	0	0	10
Kortemark	6	4	0	7	0
Nieuwpoort	0	15	14	11	14
Middelkerke		5	5	0	4
totaal aantal pulli	164	149	206	191	117*
gemiddeld aantal pulli	4,432	3,820	4,478	3,82	3,441
totaal aantal broedgevallen	40	39	46	50	36*
mislukte broedgevallen	3	0	0	0	2

* eieren en uitgevlogen pulli niet meegerekend

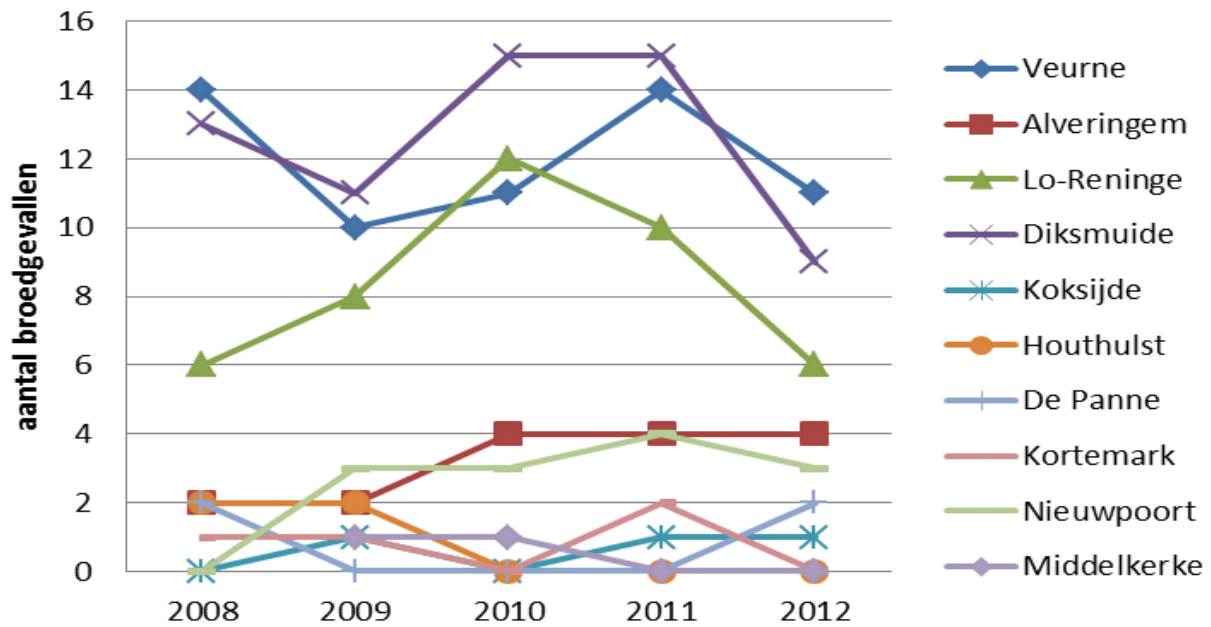
Dit jaar werden minder nestkasten gecontroleerd tegenover vorig jaar (67 tov 85: Er werden ongeveer evenveel nestkasten opgezocht als vorig jaar, maar een aantal hiervan waren kapot of verdwenen). Hierbij was in slechts 49% van de gevallen een eileg gebeurd (37 nesten). 2 nesten mislukten, van 2 nesten waren de pulli al uitgevlogen, in 1 nest waren er eieren+pulli aanwezig, en in 1 nest enkel eieren. In totaal werden dus minstens 117 pulli geboren en geringd (uitgevlogen vogels en eieren niet meegeteld), wat een daling is met iets minder dan 40% tegenover

vorig jaar! Gelukkig waren de nesten niet veel kleiner dan in 2011, met een gemiddelde van 3.4 pulli (tegenover 3.8 vorig jaar).

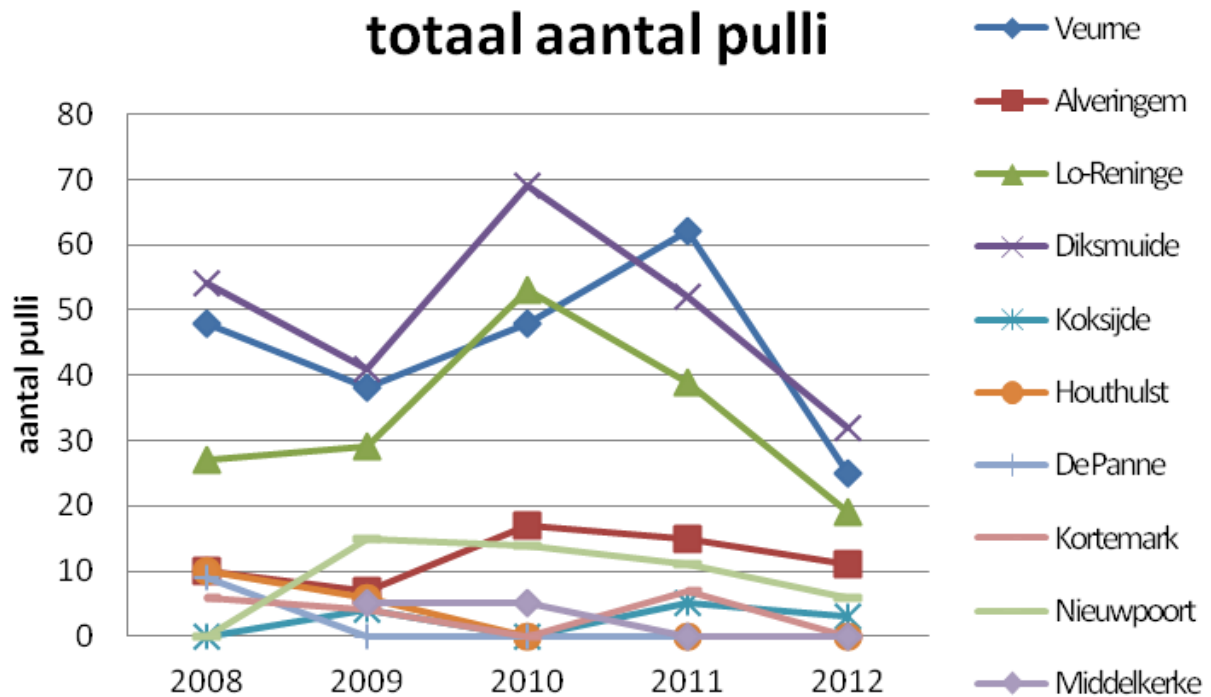
Een bezetting van 55% is zowat het gemiddelde van de voorbije jaren. Het vermoeden is dat, vermits nu een min of meer continu aantal nestkasten ter beschikking is, ook deze bezettingspercentages ongeveer constant zullen blijven, als de weersomstandigheden in het voorjaar echter niet te erg tegenslaan.

totaal aantal broedgevallen

totaal aantal pulli

Kijken we naar de laatste 5 jaar, dan zien we, na een sterke stijging de voorbije jaren (dankzij het groter aantal gecontroleerde nesten), nu opnieuw een sterke daling in het aantal pulli. Een deel van de gecontroleerde nestkasten waren echter verdwenen of kapot, waardoor vogels geen kans kregen om zich op een (voor ons) bekende plaats in dat gebied voort te planten. Wanneer we kijken naar het totaal aantal pulli per gemeente, dan zien we dat elke gemeente (sterk) daalt in aantal pulli, evenals in het aantal nesten.

De sterkst dalende gemeente is Veurne, van 62 pulli in 2011 naar slechts 25 in 2012, hoewel het aantal broedgevallen niet zo sterk verminderde: van 14 naar 11.

De daling in aantal pulli is vooral opvallend in onze 3 grootste torenvalk-gemeenten: Veurne, Diksmuide en Lo-Reninge. Hier halveerden het aantal pulli nagenoeg overal. Het aantal nesten daalde voor deze 3 samen van 39 naar 26, een vermindering met één derde.

Tabel 2: gemiddeld aantal pulli per nest en per gemeente

	2008	2009	2010	2011	2012
Veurne	3,7	3,8	4,4	4,4	2,3
Alveringem	5,0	3,5	4,3	3,8	3,5
Lo-Reninge	4,5	3,6	4,4	3,9	2,5
Diksmuide	4,9	3,7	4,6	3,5	3,6
Koksijde	0,0	4,0	0,0	5,0	3,0
Houthulst	5,0	3,0	0,0	0,0	0,0
De Panne	4,5	0,0	1,0	1,0	0,0
Kortemark	6,0	4,0	0,0	3,5	0,0
Nieuwpoort		5,0	4,7	2,8	4,7
Middelkerke		5,0	5,0	0,0	0,0

Het is dus niet verwonderlijk dat het gemiddeld aantal pulli per nest sterk daalde, vooral in Veurne. Enkel in Nieuwpoort werden aanzienlijk meer pulli geringd per nest.

Wanneer we dan kijken naar de klimatologische omstandigheden van het voorjaar van 2012, dan merken we toch een zeer slechte maand op, nl. April. Niet alleen is er veel wind, maar het regent ook meer dan 20 dagen, waarbij een dubbele hoeveelheid neerslag als normaal valt!

Vermits torenvalken vanaf eind februari beginnen met paarvorming, en de eieren gelegd worden in april, zijn omwille van deze uitzonderlijk natte, winderige en koudere maand vermoedelijk heel wat minder koppels tot broeden gekomen (of mislukte broedsels), zijn vroeggeboren jongen omgekomen door de nattigheid, of waren veel minder muizen aanwezig dan normaal.

Laat ons hopen dat 2013 een veel beter jaar wordt!

Elien Dewitte

Tabel 3: Klimatologische omstandigheden April 2012 (bron: KMI)

* symbolen: u=uitzonderlijk, n=normaal, za=zeer abnormaal

Parameter	Eenh.	Maand	Norm.	Kar*
Luchtdruk	hPa	1005,5	1014,4	u
Gemiddelde windsnelheid	m/s	4,0	3,4	u
Overheersende windrichting		ZZW	WZW	
Zonneschijnduur	hh:mi	113:11	158:58	n
Gemiddelde temperatuur	°C	8,4	9,8	za
Gemiddelde maximum temperatuur	°C	12,6	14,2	za
Gemiddelde minimum temperatuur	°C	4,4	5,3	n
Relatieve vochtigheid	%	75	73	n
Gemiddelde dampdruk	hPa	8,0	8,7	n
Neerslagtotaal	mm	104,1	51,3	za
Neerslagdagen	d	21	15	n

